

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U100970

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 23-10-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кононович Марія Ігорівна

2. Mariia I. Kononovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 228

Назва наукової спеціальності: Педіатрія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Педіатрія

Дата захисту: 13-09-2023

Спеціальність за освітою: Педіатрія

Місце роботи здобувача: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): СВР 13_1933

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківська медична академія післядипломної освіти

Код за ЄДРПОУ: 01896872

Місцезнаходження: вул. Амосова, буд. 58, Харків, Харківський р-н., 61176, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76, 76.29, 76.29.47, 76.29.47.37

Тема дисертації:

1. Диференційований підхід до менеджменту персистуючої легеневої гіпертензії у передчасно народжених дітей
2. Differentiated approach to the management of persistent pulmonary hypertension in premature infants

Реферат:

1. На сьогодні актуальним питанням перинатології, неонатології, педіатрії є виходжування новонароджених з перинатальною патологією та недоношених дітей. Передчасне народження достовірно пов'язане з розвитком персистуючої легеневої гіпертензії (ПЛГ) через виникнення дефіциту сурфактанту у вигляді респіраторного дистрес-синдрому (РДС), впливу перинатальної асфіксії та знижених компенсаторних здібностей новонародженого до оксидантного стресу (ОС) з подальшим розвитком ускладнень неонатального періоду. Чверть немовлят з ПЛГ, які виходжувались у відділеннях інтенсивної терапії, мають довгострокові наслідки у вигляді нервово-психічних, когнітивних, слухових та зорових порушень. Тому і пріоритетність вивчення цієї проблеми для оптимізації ведення недоношених новонароджених має велике медичне та суспільне значення. Метою дослідження було підвищення ефективності менеджменту персистуючої легеневої гіпертензії у передчасно народжених дітей з асфіксією та респіраторним дистрес-синдромом шляхом використання розробленого алгоритму діагностики та диференційованого підходу до

лікування на підставі визначення ступеня персистоючої легеневої гіпертензії та рівня оксидантного стресу за визначенням 8-гідрокси-2-дезоксигуанозину в сечі. Для розв'язання поставлених у роботі завдань були систематизовані спостереження над 100 недоношеними новонародженими у терміні гестації 26-34 тижнів, які були поділені на групи: I групу складала 50 передчасно народжених дітей з РДС, II групу – 50 новонароджених з РДС у поєднанні з перинатальною асфіксією. Програма обстеження включала аналіз даних перинатального анамнезу, проведення стандартних клініко-лабораторних та інструментальних досліджень згідно з діючими наказами МОЗ України, проведення комплексного променевого дослідження з визначенням ультразвукових та рентгенологічних критеріїв наявності на ступеня ПЛГ, дослідження вмісту 8-гідрокси-2-дезоксигуанозину (8-OHdG) в сечі методом імуноферментного аналізу у передчасно народжених дітей в першу добу життя та в динаміці на 3-5 добу життя. В роботі науково обґрунтоване створення алгоритму диференційованого підходу до менеджменту персистоючої легеневої гіпертензії з урахуванням ультразвукових критеріїв легеневої гіпертензії, вивчення динаміки рівнів оксидантного стресу та зіставлення їх з показниками комплексної променевої оцінки легеневої гіпертензії у передчасно народжених дітей з респіраторним дистрес-синдромом та перинатальною асфіксією в гестаційному віці 26-34 тижні. На підставі науково обґрунтованих взаємозв'язків між клінічними, лабораторними, променевими, гендерними аспектами передчасно народжених дітей з перинатальною патологією та виявлених діагностично-прогностичних значень інформативності рівнів 8-гідрокси-2-дезоксигуанозину в сечі розроблено алгоритм диференційованого підходу до менеджменту персистоючої легеневої гіпертензії. В комплексній діагностиці персистоючої легеневої гіпертензії у недоношених новонароджених з респіраторним дистрес-синдромом та перинатальною асфіксією на основі клінічних та УЗД ознак рекомендується застосовувати додаткові рентгенологічні критерії легеневої гіпертензії (індекс Мура, індекс Шведеля, кардіоторакальний індекс) в динаміці неонатального періоду. Алгоритм впроваджено в клінічну практику неонатальних відділень КНП «МПЦ» Харківської міської ради, м. Харків, КНП Харківської обласної ради «ОДКЛ №1», м. Харків, «ПОКЛ ім. М.В. Скліфосовського Полтавської обласної ради», м. Полтава. Теоретичні положення і практичні рекомендації дисертаційної роботи впроваджено в педагогічний процес кафедри неонатології Харківської медичної академії післядипломної освіти; кафедри педіатрії №1 та неонатології ХНМУ, кафедри педіатрії №3 та неонатології Навчально-наукового інституту післядипломної освіти ХНМУ.

2. Today, the management of newborns with perinatal pathology and premature infants is an important issue in perinatology, neonatology, and pediatrics. Premature birth is reliably associated with the development of persistent pulmonary hypertension (PPH) due to the occurrence of surfactant deficiency in the form of respiratory distress syndrome (RDS), the impact of perinatal asphyxia and reduced compensatory abilities of the newborn to oxidative stress (OS) with the subsequent development of complications in the neonatal period. A quarter of infants with PPH who were treated in intensive care units have long-term consequences in the form of neuropsychological, cognitive, auditory, and visual impairments. Therefore, the priority of studying this problem to optimize the management of premature infants is of great medical and social importance. The aim of the study was to increase the effectiveness of the management of persistent pulmonary hypertension in prematurely born infants with asphyxia and respiratory distress syndrome by using the developed diagnostic algorithm and a differentiated approach to treatment based on the determination of the degree of persistent pulmonary hypertension and the level of oxidative stress as determined by the urinary 8-hydroxy-2-deoxyguanosine. To solve the tasks set in the work, observations of 100 premature infants at a gestational age of 26-34 weeks were systematized, which were divided into groups: Ist group consisted of 50 prematurely born infants with RDS, IInd group ▢ 50 premature infants with RDS in association with perinatal asphyxia. The examination program included the analysis of perinatal history data, the conduct of standard clinical and laboratory and instrumental studies in accordance with the current orders of the Ministry of Health of Ukraine, the conduct of a complex radiological examination with the determination of ultrasound and radiological criteria for the presence of the degree of PPH, the quantity of the urinary 8-hydroxy-2-deoxyguanosine (8-OHdG) by the enzyme immunoassay method of prematurely born infants on the first day of life, and in the dynamics on the 3rd-5th day of life. In the work, the development of an algorithm of a differentiated approach to the management of persistent pulmonary

hypertension, taking into account the ultrasound criteria of pulmonary hypertension, the study of the dynamics of the levels of oxidative stress and their comparison with the indicators of the comprehensive radiological assessment of pulmonary hypertension in prematurely born infants with respiratory distress syndrome and perinatal asphyxia at gestational age of 26–34 weeks. The algorithm is implemented in the clinical practice of the neonatal departments of the MNPE "City perinatal centre" of the Kharkiv City Council, Kharkiv, the MNPE of the Kharkiv Regional Council "RCCH №1", Kharkiv city, "PRCH named after M.V. Sklifosovsky of the Poltava Regional Council", Poltava city. The theoretical provisions and practical recommendations of the thesis were introduced into the pedagogical process of the Department of Neonatology of the Kharkiv Medical Academy of Postgraduate Education; Department of Pediatrics №.1 and Neonatology of KNMU, Department of Pediatrics № 3 and Neonatology of the Educational and Scientific Institute of Postgraduate Education of KNMU.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Klymenko T, Kononovych M. Diagnostic aspects of persistent pulmonary hypertension in premature infants with oxidative stress. *Neonatology, surgery and perinatal medicine*. 2022;12(2(44):19–23.
- 2. Klymenko T, Kononovych M. Clinical significance of dynamics between oxidative stress levels during mechanical lung ventilation in premature infants with persistent pulmonary hypertension. *ScienceRise: Medical Science*. 2022Jul29;(4(49):50–4.
- 3. Klymenko TM, Kononovych MI. Clinical significance of correlation between persistent pulmonary hypertension and 8-hydroxy-2-desoxyguanosine level in premature newborns. *J Neonatal Perinatal Med*. 2023;16(1):81–85.
- 4. Клименко Т.М., Кононович М.І. «К питанню оптимізації ведення передчасно народжених дітей з синдромом персистуючої легеневої гіпертензії». Усна доповідь представлена на: II Полтавські перинатальні читання: Перинатальна допомога в умовах реформування системи охорони здоров'я України: проблеми і перспективи (м. Полтава, 27–28 листопада 2020).
- 5. Клименко Т.М., Кононович М.І. «Патогенетичні аспекти персистуючої легеневої гіпертензії у передчасно народжених дітей з хворобами окислювального стресу в ранньому неонатальному періоді». Усна доповідь представлена на: XXIII Всеукраїнська науково-практична конференція «Актуальні питання педіатрії» (Сидельниковські читання) (м. Київ, 15–17 вересня 2021).
- 6. Клименко Т.М., Кононович М.І. «Діагностичні предиктори легеневої гіпертензії у новонароджених в ранньому неонатальному періоді». Усна доповідь представлена на: I науково-практична конференція з міжнародною участю: Актуальні мультидисциплінарні питання перинатології, неонатології та педіатрії: клінічні і правові аспекти (м. Львів 19–20 жовтня 2021).
- 7. Клименко Т.М., Кононович М.І. «Діагностичні предиктори легеневої гіпертензії у новонароджених в ранньому неонатальному періоді». Усна доповідь представлена на: III Полтавські перинатальні читання: нові стратегії та підходи до організації медичної допомоги вагітним, роділлям, породіллям та новонародженим в умовах реорганізації перинатальної служби (м. Полтава 26–27 листопада 2021). Нагороджено грамотою 2 місце за доповідь молодого вченого.
- 8. Клименко Т.М., Кононович М.І., Закревський А.М. «Рівень середнього тиску у легеневій артерії та особливості респіраторної підтримки у недоношених дітей з респіраторним дистрес-синдромом». Стендова доповідь представлена на: Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною

участю: Педіатричні здобутки сьогодення (м. Харків, 13-14 січня 2022).

- 9. Клименко Т.М., Кононович М.І., Калуцька О.М. «Резерви визначення тяжкості та перебігу легеневої гіпертензії у передчасно народжених дітей». Усна доповідь представлена на: Науково-практична конференція з міжнародною участю пам'яті В.Г. Майданника ІППП-2022: Інтернаціональна платформа інтегративної педіатрії (м. Київ, 03-04 березня 2022).
- 10. Клименко Т.М., Кононович М.І., Карапетян О.Ю., Калуцька О.М. «Диференційований підхід до менеджменту персистуючої легеневої гіпертензії у передчасно народжених дітей». Усна доповідь представлена на: IV Полтавські перинатальні читання ім. Н.М. Максимовича-Амбодика: «Здоров'я жінки та дитини: нові виклики сьогодення та можливості» (м. Полтава 18-19 листопада 2022).
- 11. Клименко Т.М., Кононович М.І., Карапетян О.Ю. «Диференційований підхід до менеджменту персистуючої легеневої гіпертензії у передчасно народжених дітей». Усна доповідь представлена на: Науково-практична конференція з міжнародною участю пам'яті В.Г. Майданника ІППП-2023: Інтернаціональна платформа інтегративної педіатрії (м. Київ, 19-20 квітня 2023).
- 12. Клименко ТМ, Карапетян ОЮ, Кононович МІ. Проблеми та резерви ведення новонароджених дітей з легеневою гіпертензією. Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина. 2020;10(2(36)):58–63. doi: 10.24061/2413-4260.X.2.36.2020.7
- 13. Клименко ТМ, Сороколат ЮВ, Карапетян ОЮ, Кононович МІ, Кузенкова АА. Роль полового диморфізма и состояния артериального протока в формировании заболеваний, протекающих в условиях оксидативного стресса, у преждевременно рожденных детей. Georgian Medical News. 2022Jan;1(322):109–15.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U000025

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Клименко Тетяна Михайлівна

2. Tetiana M. Klymenko

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6936-8557

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Похилько Валерій Іванович
2. Valerii I. Pokhylko

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1848-0490

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченко, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Знаменська Тетяна Констянтинівна
2. Tetiana K. Znamenska

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5402-1622

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут педіатрії, акушерства і гінекології імені академіка О. М. Лук'янової Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012022

Місцезнаходження: вул. П. Майбороди, буд. 8, Київ, 04050, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мавропуло Тетяна Карлівна
2. Tetiana K. Mavropulo

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9351-3080

Додаткова інформація:

